

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV LAGEN OM FÖRTIDSPENSION FÖR FRONTVETERANER OCH AV 11 § LAGEN
OM PENSION FÖR ARBETSTAGARE

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner och av 11 § lagen om pension för arbetstagare.

I propositionen föreslås en ändring av förtidspensionssystemet för frontveteraner. För krigsinvaliderna skulle pensioneringen underlättas genom att kravet på en åldersgräns skulle slopas för deras del. Bestämmelsen om fronttjänstgöringstid skulle inte heller längre gälla dem. Beträffande de övriga frontveteranerna skulle det nuvarande kravet på en fronttjänstgöringstid om två år minskas till ett år samt slopas helt för de frontveteraner som har fyllt 63 år. Förtidspensionssystemet skulle också utvidgas till att omfatta kvinnor som deltagit i krigen 1939-1945 och som fyllt 63 år eller är krigsinvalider.

Stadgandena i lagen skulle revideras även i fråga om utbetalning av förtidspension till person som får delpension och i fråga om arbetsgivarens möjligheter att betala frivilliga tilläggsförmåner till frontveteraner som får förtidspension. Det villkor som gäller avstående från förvärvsarbete för erhållande av förtidspension skulle lindras genom att kravet på, att förvärvsinkomsten skall minska med minst tre femtedelar, skulle utelämnas ur lagen. Likaså skulle de stadganden som gäller förtidspensionens förhållande till ålderspensionen samt till generationsväxlings- och avträdelsepensionerna ändras.

De ändringar, som syftar till att underlätta pensioneringen och att utsträcka pensionsrätten till att omfatta kvinnor som deltagit i krigen 1939-1945, föreslås träda i kraft 1.7.1983. Frontveteraner med delpension skulle dock få rätt till förtidspension redan från och med 1.1.1983. De övriga ändringarna,

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRING AV LAGEN OM FÖRTIDSPENSION FÖR FRONTVETERANER OCH AV 11 § LAGEN
OM PENSION FÖR ARBETSTAGARE

Regeringen har till riksdagen avlåtit en proposition med förslag till ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner och av 11 § lagen om pension för arbetstagare.

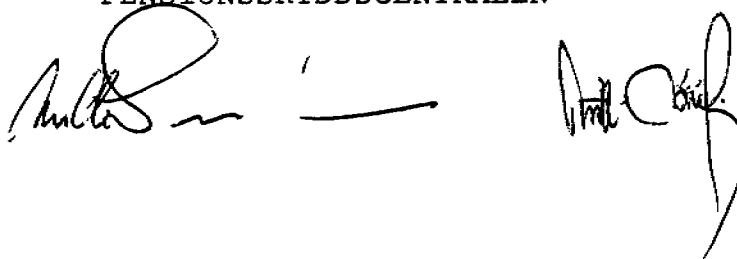
I propositionen föreslås en ändring av förtidspensionssystemet för frontveteraner. För krigsinvaliderna skulle pensioneringen underlättas genom att kravet på en åldersgräns skulle slopas för deras del. Bestämmelsen om fronttjänstgöringstid skulle inte heller längre gälla dem. Beträffande de övriga frontveteranerna skulle det nuvarande kravet på en fronttjänstgöringstid om två år minskas till ett år samt slopas helt för de frontveteraner som har fyllt 63 år. Förtidspensionssystemet skulle också utvidgas till att omfatta kvinnor som deltagit i krigen 1939-1945 och som fyllt 63 år eller är krigsinvalider.

Stadgandena i lagen skulle revideras även i fråga om utbetalning av förtidspension till person som får delpension och i fråga om arbetsgivarens möjligheter att betala frivilliga tilläggsförmåner till frontveteraner som får förtidspension. Det villkor som gäller avstående från förvärvsarbete för erhållande av förtidspension skulle lindras genom att kravet på, att förvärvsinkomsten skall minska med minst tre femtedelar, skulle utelämnas ur lagen. Likaså skulle de stadganden som gäller förtidspensionens förhållande till ålderspensionen samt till generationsväxlings- och avträdelsepensionerna ändras.

De ändringar, som syftar till att underlätta pensioneringen och att utsträcka pensionsrätten till att omfatta kvinnor som deltagit i krigen 1939-1945, föreslås träda i kraft 1.7.1983. Frontveteraner med delpension skulle dock få rätt till förtidspension redan från och med 1.1.1983. De övriga ändringarna,

som närmast är av teknisk natur, skulle enligt förslaget bringas att träda i kraft så snart de godkänts och de skulle tillämpas retroaktivt med verkan från förtidspensionssystemets ikraftträdelsedag 1.7.1982.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner och lag angående ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare

Regeringen proposition till Riksdagen med förslag till lag angående ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner och lag angående ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås förtidspensionssystemet för frontveteraner ändrat. Det skulle bli lättare för krigsinvalida att gå i pension genom att åldersgränsen för erhållande av pension skulle slopas för deras del. Bestämelsen om tjänstgöringstiden vid fronten skulle inte heller längre gälla dem. Kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten skulle sänkas från nuvarande två år till ett år och helt slopas för frontveteraner som fyllt 63 år. Systemet med förtidspension för frontveteraner skulle utsträckas att även gälla kvinnor som deltagit i kriget 1939—1945 och som fyllt 63 år eller är krigsinvalida.

Stadgandena i lagen skulle revideras även i fråga om erläggande av förtidspension till frontveteran som erhåller delpension och i fråga om arbetsgivares möjlighet att ge frontveteran som erhåller förtidspension frivilliga tilläggsförmåner. Det för erhållande av förtids-

pension uppställda villkoret att frontveteranen skall avstå från förvärvsarbete skulle lindras genom att kravet på att förvärvsinkomsten skall minska med minst tre femtedelar skulle utelämnas från lagen. Likaså skulle de stadganden i lagen som gäller förtidspensionens förhållande till ålderspension samt till generationsväxlings- eller avträdelsepension ändras.

De ändringar som syftar till att underlätta pensioneringen och utsträcka pensionsrätten till kvinnor som deltagit i kriget 1939—1945 föreslås träda i kraft den 1 juli 1983. Frontveteran som erhåller delpension skulle likväl ha rätt till förtidspension redan räknat från den 1 januari 1983. De övriga ändringarna, som närmast är av teknisk natur, föreslås bringade i kraft så snart de blivit godkända, och de skulle tillämpas räknat från den 1 juli 1982, dvs. från den dag förtidspensionssystemet trädde i kraft.

MOTIVERING

1. Nuvarande läge och föreslagna ändringar

Den 1 juli 1982 trädde lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82, nedan kallad förtidspensionslagen) i kraft. Syftet med lagen är att ge de frontveteraner som har svårt att klara sig i förvärvsarbete en möjlighet att under vissa förutsättningar frivilligt avgå med förtidspension.

I enlighet härmed har frontveteran som fyllt 58 år och vars arbetsförmåga till följd av sjukdom, lyte eller skada nedgått i sådan utsträck-

ning att det väsentligt försvårar hans förvärvsarbete rätt till förtidspension. Dessutom förutsätts att frontveteranen varit vid fronten minst två år och att han varit i ansträngande arbete en längre tid före förtidspensioneringen. Från kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten har en avvikelse gjorts i fråga om sådan frontveteran vars invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst 20 %. Kravet på att frontveteranen skall ha varit i ansträngande arbete gäller inte krigsinvalid eller krigsfånge. Krigsinvalida

vilkas invaliditetsgrad är minst 30 % har fått pension utan ålders- eller andra krav.

Villkoren för att frontveteraner skall erhålla förtidspension är relativt stränga. Största delen av de frontveteraner som deltog i kriget 1939—1945 och som ännu är med i arbetslivet blir inte delaktiga av pensionen. Inte heller de kvinnor som deltog i nämnda krig blir delaktiga av den. Särskilt frågan om krigsinvalidernas och de veteraners som är nära den allmänna pensionsåldern, rätt till förtidspension har blivit aktuell. Den två års tjänstgöringstid vid fronten som utgör förutsättning för erhållande av pension har också ansetts vara för lång, emedan den lämnar största delen av de år 1924 och senare födda åldersklasserna utanför systemet.

På grund av det ovan anförda föreslås att alla krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst 10 % skall vara berättigade till förtidspension utan krav beträffande ålder och tjänstgöringstid vid fronten. En förutsättning skulle likväl fortfarande vara att krigsinvaliden har sjukdom, lyte eller skada som avses i förtidspensionslagen och att detta väsentligt påverkar hans förvärvsförmåga. De frontveteraner som i kriget 1939—1945 blev tillfångatagna är på grund av vad de fått utstå att jämföras med krigsinvalider. Därför föreslås de få samma rätt till förtidspension. Om ovan nämnda ändringar skulle stadgas i 2 § förtidspensionslagen.

Då systemet med förtidspension för frontveteraner utarbetades var det meningen att de äldsta veteranerna, som varit den längsta tiden vid fronten, skulle få gå i pension. På grund härav är en av förutsättningarna för erhållande av pension två års tjänstgöringstid vid fronten. Det nu gällande kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten har i praktiken visat sig vara för strängt, eftersom det har blivit ett hinder för pensionering även för de äldre veteranerna. Därför föreslås kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten slopat för alla frontveteraner som fyllt 63 år. För frontveteraner som är yngre än 63 år skulle kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten sänkas till ett år, varom även skulle stadgas i ovan nämnda 2 §.

Frågan om de kvinnor som deltog i kriget 1939—1945 rätt till förtidspension var behandlade redan då lagen stiftades. Man beslöt att vid utvecklandet av deras socialskydd gå

till väga på samma sätt som man hade gjort i fråga om männen. Kvinnorna fick räknat från den 1 september 1982 rätt till pension enligt frontmannapensionssystemet (20/82). En av svårigheterna med ordnandet av förtidspension för kvinnor har varit att det ställt sig svårt att utreda hur lång tid de varit vid fronten. Då kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten ändras på ovan nämnt sätt, utgör denna omständighet inte längre något hinder för utsträckandet av förtidspensionssystemet till att även gälla kvinnor som fyllt 63 år eller är krigsinvalider. Härom skulle stadgas genom att till 1 § förtidspensionslagen skulle fogas ett nytt 3 mom.

En förutsättning för förtidspensionering enligt förtidspensionslagen är att frontveteranen avstår från sitt förvärvsarbete. Hans förtjänst förutsätts minska med minst tre femtedelar. Dessutom fordras att hans återstående arbetsförtjänst per månad är i medeltal högst det markbelopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare (395/61; APL), vilket belopp enligt 1982 års indexnivå är 529,86 mk.

Kravet på att förtjänsten skall minska med tre femtedelar är oskäligt strängt. Särskilt gäller detta sådana småbrukare eller andra småföretagare vilkas förvärvsinkomster även annars är små. Kravet på att frontveteranen skall avstå från sitt företag leder också ofta till att maken måste avstå från sitt förvärvsarbete, varvid pensionsskyddets tillväxt samtidigt avbryts. På grund av det ovan anförda föreslås kravet på att frontveteranen skall avstå från förvärvsarbete lindrat genom att kravet på att förvärvsarbetet skall minska med tre femtedelar utelämnas från 4 § 2 mom. förtidspensionslagen. Med förvärvsarbete skulle här avses sådan verksamhet som definieras i arbetspensionslagarna. Härmed skulle även verksamhet som riksdagsledamot jämföras.

Enligt 7 § 1 mom. förtidspensionslagen utgår pension bl. a. inte till frontveteran som erhåller invalidpension som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet. Detta stadgande utesluter även dem som erhåller delpension från förtidspensionssystemet. Då delpensionens belopp är lägre än vad veteranen skulle få som förtidspension, kan detta inte anses skäligt. Därför föreslås en sådan ändring av förtidspensionslagen att förtidspension inte skulle beviljas sådan veteran som erhåller full invalidpension,

medan frontveteran som erhåller invalidpension såsom delpension i förtidspension skulle erhålla det belopp med vilket förtidspensionen överstiger delpensionen.

Arbetspensionssystemet når sin fulla effekt först efter det att de försäkrade hunnit förtjäna i sin pension under de 40 år som krävs för full pension. De äldsta åldersklasserna, till vilka bl.a. frontveteranerna hör, hinner inte förtjäna in full pension. Vissa arbetsgivare har därför frivilligt anordnat ett tilläggs pensions-system, som täcker skillnaden mellan den intjänade pensionstiden och den tid som berättigar till full pension. En dylik tilläggsförmån har kunnat ges som en registrerad förmån enligt APL eller som en oregistrerad tilläggsförmån. I vartdera fallet har den varit ansluten till APL-pensionen. Sedan förtidspensionslagen trädde i kraft har man försökt ändra villkoren rörande dessa tilläggsförmåner så, att förmånerna skulle utgå även då vederbörande får förtidspension. Det är fråga om en förmån som bekostas antingen helt och hållet av arbetsgivaren eller gemensamt av arbetsgivaren och arbetstagarna. Staten deltar inte i förmånen. Det nuvarande stadgandet i förtidspensionslagens 7 § 1 mom. utgör hinder för utbetalning av förtidspension om frontveteranen samtidigt får egen pension som "grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet" och som sådan pension betraktas även ifrågavarande tilläggsförmåner. Eftersom det med tanke på frontveteranernas förtidspensionsskydd inte är skäl att förhindra utbetalningen av ovan avsedda frivilliga tilläggsförmåner, föreslås att till förtidspensionslagen fogas ett omnämmande om att endast pension som grundar sig på lag, förordning eller statsrådsbeslut eller offentlig pensionsstadga utgör hinder för beviljande av förtidspension. Till denna kategori hör sålunda inte ovan nämnda frivilliga tilläggsförmåner, eftersom de grundar sig på avtal. Däremot skulle till denna grupp höra sådana frivilliga pensioner, som inte är avsedda att förbli i kraft jämsides med den lagstadgade pensionen, vilket hänvisningen till annan motsvarande pension i sista meningen i 4 a § avser. APL:s 11 § skulle ändras så, att tilläggsförmån enligt sagda lag skulle kunna anslutas även till pension enligt förtidspensionslagen.

Enligt 7 § förtidspensionslagen utgår förtidspension inte till frontveteraner som erhåller ålderspension enligt arbetspensionslagarna.

Likaså utgör ålderspension hinder för beviljande av förtidspension. Det förekommer emellertid fall då en frontveteran har hört till flera olika pensionssystem. I sådana fall är det möjligt att en del av det pensionsskydd som frontveteranen förtjänat in utbetalas som ålderspension innan han fyllt 65 år. Eftersom det inte är ändamålsenligt att en ålderspension av detta slag utgör hinder för utbetalningen av förtidspension, föreslås att förtidspensionslagen revideras så, att i förtidspension skulle betalas det belopp som återstår då den pension som utgör grund för sagda ålderspension och som bestäms på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet inte beaktas. Med beaktande av stadgandena i förtidspensionslagen är det ändamålsenligt att nämna den ovan avsedda ålderspensionen i lagens nva 4 a §, som stadgar om förutsättningarna för beviljande av förtidspension. Ovan nämnda partiella ålderspension skulle även beaktas i förtidspensionslagens 7 §, i vilken bestäms vilka förmåner som får beviljas den som erhåller förtidspension.

Förtidspensionen är avsedd att vara en tillfällig pension till dess att frontveteranen kan få ålderspension enligt arbetspensionssystemen. Detta är inte uttryckligen sagt i lagen, utan det följer av förtidspensionslagens 10 §, enligt vilken beträffande förtidspension i tillämpliga delar gäller detsamma som beträffande full invalidpension. I vissa fall har det visat sig att stadgandet inte räcker till för indragande av förtidspensionen. Därför borde i lagen intas ett uttryckligt stadgande om att förtidspensionen upphör då pensionstagaren fyller 65 år och att förtidspensionen indras då frontveteranen har fått rätt till ålderspension före uppnåendet av nämnda ålder. Detta stadgande skulle intas i 9 § förtidspensionslagen.

Enligt 7 § 2 mom. förtidspensionslagen kan den som erhåller förtidspension inte beviljas generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension. Eftersom dessa specialpensioner, som tjänar lantbrukets strukturförändring, i vissa fall ger ett bättre totalresultat än förtidspensionen är det inte ändamålsenligt att förhindra utbetalningen av dessa pensioner till frontveteraner. Därför föreslås 7 § förtidspensionslagen ändrad. Enligt 10 § förtidspensionslagen och 6 c § 3 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare indras förtidspension vid beviljande av

generationsväxlingspension och utbetald förtidspension anses som delbetalning av generationsväxlingspensionen. Sålunda skulle generationsväxlingspension, som beviljas sökande, och förtidspension inte utbetalas på varandra.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Av de föreslagna ändringarna har beviljandet av förtidspension åt delpensionstagare och sänkningen och det partiella slopandet av kravet beträffande tjänstgöringstiden vid fronten de mest betydande ekonomiska verkningarna. Den förstnämnda reformen skulle år 1983 förorsaka till ca 11 milj. mk uppgående merkostnader, och dessa skulle vara störst i reformens begynnelsekedje. Lindringen av kravet beträffande tjänstgöringstiden skulle år 1983 också förorsaka till 11 milj. mk uppgående merkostnader. Under de följande åren skulle dessa fördubblas. De övriga ändringarna har obetydligare ekonomiska verkningar. De föreslagna ändringarna i systemet med förtidspension för frontveteraner skulle sammanlagt år 1983 förorsaka till ca 35 milj. mk uppgående merkostnader.

Inalles kan systemet med förtidspension för frontveteraner, de nu föreslagna ändringarna inberäknade, år 1983 beräknas förorsaka till ca 139 milj. mk uppgående kostnader, vilka har beaktats i statsverkspropositionen för år 1983.

1.

Lag

angående ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 7 januari 1982 om förtidspension för frontveteraner (13/82) 2 §, 4 § 2 mom., 5 §, 7 § 1 och 2 mom. och 9 § samt fogas till 1 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 4 a § som följer:

1 §

Vad i denna lag är stadgat om frontveteran tillämpas även på person som tilldelats fronttjänsttecken och som fyllt 63 år eller vars invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/48) är minst 10 procent.

2 §

Rätt till förtidspension har frontveteran vars arbetsförmåga till följd av sjukdom, lyte eller skada nedgått i sådan utsträckning att det väsentligt försvårar hans förvärvsarbete.

Förutsättning för beviljande av förtidspension är även att frontveteranen under en

3. Ärendets beredning

Vissa frontveteranorganisationer har vänt sig till social- och hälsovårdsministeriet med förslag om ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner. Med anledning härav har delegationens för frontveteranfrågor ställningstagande i ärendet inhämtats. Regeringens proposition har utarbetats av en arbetsgrupp, med vars förslag den proposition som nu avläts överensstämmer.

4. Ikraftträdande

Ändringarna föreslås bringade i kraft så, att de reformer som berör bestämningen av pensionen skulle genomföras räknat från den 1 juli 1982, dvs. från den dag systemet med förtidspension trädde i kraft. Sådana reformer skulle vara betalningen av tilläggspension till frontveteraner, preciseringen av rätten till ålderspension, mildrandet av stadgandena om att veteranen skall avstå från arbete och betalningen av generationsväxlingspension och avträdelsepension till frontveteraner. Den som får invalidpension såsom delpension föreslås få förtidspension från ingången av år 1983. De övriga ändringar som gäller utvidgning av rätten till förtidspension och lindring av villkoren för den föreslås träda i kraft den 1 juli 1983.

Med stöd av vad ovan anförts föreläggs Riksdagen till antagande följande lagförslag:

längre tid före förtidspensioneringen varit i ansträngande arbete. Dessutom fordras att han har fyllt 63 år eller att han har fyllt 58 år och att hans tjänstgöringstid vid fronten är minst ett år.

Vad i 2 mom. är stadgat gäller inte frontveteran som är krigsinvalid eller har varit krigsfånge.

Genom förordning stadgas vad i denna paragraf avses med tjänstgöringstid vid fronten, krigsinvalid och krigsfånge.

4 §

Förutsättning för förtidspension är även att frontveteranen avstått från förvärsarbete som avses i ovan i 1 mom. nämnda lagar, stadganden eller bestämmelser eller i lagen om pension för riksdagsmän (329/67) i sådan mån att hans återstående arbetsförtjänst per månad kan uppskattas utgöra i medeltal högst det markbelopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare.

4 a §

Förtidspension beviljas inte frontveteran, som på grundvalen av lag, förordning eller statsrådsbeslut eller offentlig pensionsstadga erhåller arbetslöshetspension eller full invalidpension, som beviljas på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, eller generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) eller avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension (16/74), ej heller frontveteran, som på grundvalen av lag, förordning eller statsrådsbeslut erhåller eller har rätt att erhålla ålderspension, som beviljats på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, likväl så, att om en del av frontveteranens pensioner betalas som ålderspension innan han fyllt 65 år, utgör dylik pension inte hinder för beviljande av förtidspension. Vad i denna paragraf är stadgat gäller även frontveteran, som erhåller annan pension som motsvarar de ovan nämnda pensionerna.

5 §

I förtidspension utgår det belopp som frontveteranen skulle ha erhållit enligt lagar, stad-

ganden och bestämmelser som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om sjömanspensioner, om honom i stället för förtidspension skulle ha beviljats full invalidpension. Härvid beaktas dock inte i 11 § lagen om pension för arbetstagare, 11 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare, 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare (468/69) samt 34 a § lagen om sjömanspensioner avsedda tilläggförmåner.

Till frontveteran som erhåller invalidpension såsom delpension utgår i förtidspension det belopp med vilket förtidspensionen överstiger delpensionen.

7 §

Frontveteran, som erhåller förtidspension enligt denna lag, beviljas inte invalid- eller arbetslöshetspension på grundvalen av arbets-, tjänste- eller anställningsförhållande eller företagarverksamhet.

Betalas en del av frontveterans pensioner som ålderspension innan han fyllt 65 år, utgår i förtidspension det belopp som återstår då den pension som utgör grund för sagda ålderspension och som bestäms på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet inte beaktas.

9 §

Rätt till förtidspension upphör senast vid utgången av den kalendermånad, under vilken frontveteranen fyller 65 år.

Förtidspension indrages om frontveteranen inte längre motsvarar förutsättningarna i 4 § 2 mom. eller om han erhållit rätt till i 4 a § avsedd ålderspension, likväl med beaktande av vad som är stadgat i 7 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1982.

Lagens 4 § 2 mom., 4 a §, 5 § 1 mom., 7 § 1 och 2 mom. och 9 § tillämpas räknat från den 1 juli 1982, dock så, att frontveteran som erhåller invalidpension såsom delpension har rätt till förtidspension tidigast räknat från den 1 januari 1983.

Lagens 1 § 3 mom. och 2 § tillämpas från och med den 1 juli 1983.

Lag

angående ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 11 § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådant sagda lagrum lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66), som följer:

11 §

Anordnar arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare, som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars på grund av stadgandena i 1 § inte är underställda denna lag, eller eljest bättre pensionsskydd än vad ovan i 4—9 §§ är stadgat eller innefattar han i det pensionsskydd han anordnar erläggande av begravningsbidrag eller annan sådan förmån, som inte förutsätts i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor social- och hälsovårdsministeriet föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera

det i pensionsskyddscentralen, varefter beträffande detsamma stadgandena i denna lag skall iakttagas i tillämpliga delar. Om åt arbetstagare, som tillhör kretsen för i detta moment avsett, av arbetsgivaren anordnat pensionsskydd, beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82), fogas den ökning av pensions belopp eller annan förmån, som härrör från pensionsanordningen, till förtidspensionen i enlighet med villkoren.

 Denna lag träder i kraft den 1982, likväl så, att den tillämpas från och med den 1 juli 1982.

Helsingfors den 12 november 1982

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

1.

Lag

angående ändring av lagen om förtidspension för frontveteraner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 7 januari 1982 om förtidspension för frontveteraner (13/82) 2 §,
4 § 2 mom., 5 §, 7 § 1 och 2 mom. och 9 § samt
fogas till 1 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 4 a § som följer:

Gällande lag

Förslag

1 §

Vad i denna lag är stadgat om frontveteran tillämpas även på person som tilldelats fronttjänsttecken och som fyllt 63 år eller vars invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/48) är minst 10 procent.

2 §

Rätt till förtidspension har frontveteran som fyllt 58 år och vars tjänstgöringstid vid fronten under krigstillstånd har varit minst två år och vars arbetsförmåga till följd av sjukdom, lyte eller skada nedgått i sådan utsträckning att detta väsentligt försvårar hans förvärvsarbete, under förutsättning att frontveteranen är krigsinvalid eller har varit krigsfånge eller att han under en längre tid före förtidspensioneringen har varit i ansträngande arbete.

Vad i denna paragraf är stadgat om tjänstgöringstid vid fronten gäller likväl inte sådan frontveteran vars invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/48) är minst 20 procent.

Genom förordning stadgas vad i denna paragraf avses med tjänstgöringstid vid fronten, krigsinvalid och krigsfånge.

2 §

Rätt till förtidspension har frontveteran vars arbetsförmåga till följd av sjukdom, lyte eller skada nedgått i sådan utsträckning att det väsentligt försvårar hans förvärvsarbete.

Förutsättning för beviljande av förtidspension är även att frontveteranen under en längre tid före förtidspensioneringen varit i ansträngande arbete. Dessutom fordras att han har fyllt 63 år eller att han har fyllt 58 år och att hans tjänstgöringstid vid fronten är minst ett år.

Vad i 2 mom. är stadgat gäller inte frontveteran som är krigsinvalid eller har varit krigsfånge.

4 §

Förutsättning för förtidspensionering är även att frontveteranen i den mån avstått från förvärvsarbete att hans förtjänst kan uppskattas ha minskat med minst tre femtedelar och att hans återstående arbetsförtjänst per månad

Förutsättning för förtidspension är även att frontveteranen avstått från förvärvsarbete som avses i ovan i 1 mom. nämnda lagar, stadganden eller bestämmelser eller i lagen om pension för riksdagsmän (329/67) i så

Gällande lag

kan uppskattas utgöra i medeltal högst det markbelopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare.

5 §

I förtidspension utgår det belopp som frontveteranen skulle ha erhållit enligt lagar, stadganden och bestämmelser som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om sjömanspensioner, om honom i stället för förtidspension skulle ha beviljats full invalidpension. Härvid beaktas dock inte i 11 § lagen om pension för arbetstagare, 11 § lagen om pension för lantbruksföretagare (467/79) eller 11 § lagen om pension för företagare (468/69) avsedda tilläggsförmåner.

7 §

Förtidspension utgår inte till frontveteran som erhåller *alders-*, *invalid-* eller *arbetslöshets-*pension som grundar sig på *arbets-* eller *tjänsteförhållande* eller *företagarverksamhet*, *generationsväxlingspension* enligt lagen om pension för lantbruksföretagare eller *avträdelsepension* enligt lagen om *avträdelsepension* (16/74).

Frontveteran som erhåller förtidspension enligt denna lag beviljas inte *invalid-* eller

Förslag

dan mån att hans återstående arbetsförtjänst per månad kan uppskattas utgöra i medeltal högst det markbelopp som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten lagen om pension för arbetstagare.

4 a §

Förtidspension beviljas inte frontveteran, som på grundvalen av lag, förordning eller statsrådsbeslut eller offentlig pensionsstadga erhåller arbetslöshetspension eller full invalidpension, som beviljas på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, eller generationsväxlingspension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) eller avträdelsepension enligt lagen om avträdelsepension (16/74), ej heller frontveteran, som på grundvalen av lag, förordning eller statsrådsbeslut erhåller eller har rätt att erhålla ålderspension, som beviljats på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarverksamhet, likväl så, att om en del av frontveteranens pensioner betalas som ålderspension innan han fyllt 65 år, utgör dylik pension inte hinder för beviljande av förtidspension. Vad i denna paragraf är stadgat gäller även frontveteran, som erhåller annan pension som motsvarar de ovan nämnda pensionerna.

5 §

I förtidspension utgår det belopp som frontveteranen skulle ha erhållit enligt lagar, stadganden och bestämmelser som nämns i 8 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare eller enligt lagen om sjömanspensioner, om honom i stället för förtidspension skulle ha beviljats full invalidpension. Härvid beaktas dock inte i 11 § lagen om pension för arbetstagare, 11 § 1 mom. lagen om pension för lantbruksföretagare, 11 § 1 mom. lagen om pension för företagare (468/69) samt 34 a § lagen om sjömanspensioner avsedda tilläggsförmåner.

7 §

Frontveteran, som erhåller förtidspension enligt denna lag, beviljas inte *invalid-* eller *arbetslöshetspension* på *grundvalen av arbets-, tjänste- eller anställningsförhållande* eller *företagarverksamhet*.

Betalas en del av frontveterans pensioner som ålderspension innan han fyllt 65 år, ut-

Gällande lag

arbetslöshetspension på grundvalen av arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet, ej heller i 1 mom. nämnd generationsväxlings- eller avträdeispension.

Förslag

går i förtidspension det belopp som återstår då den pension som utgör grund för sagda ålderspension och som bestäms på grundvalen av arbets eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet inte beaktas.

9 §

Förtidspension indrages om frontveteranen inte längre motsvarar förutsättningarna i 4 § 2 mom.

9 §

Rätt till förtidspension upphör senast vid utgången av den kalendermånad, under vilken frontveteranen fyller 65 år.

Förtidspension indrages om frontveteranen inte längre motsvarar förutsättningarna i 4 § 2 mom. eller om han erhållit rätt till i 4 a § avsedd ålderspension, likväl med beaktande av vad som är stadgat i 7 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1982, likväl så, att den tillämpas från och med den 1 juli 1982.

2.

Lag

angående ändring av 11 § lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras 11 § 1 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare, sådant sagda lagrum lyder i lag av den 16 december 1966 (639/66), som följer:

Gällande lag

11 §.

Anordnar arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare, som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars på grund av stadgandena i 1 § icke äro underställda denna lag, eller eljest bättre pensionsskydd än vad ovan i 4—9 §§ är stadgat eller innefattar han i det pensionsskydd han anordnar erläggande av begravningsbidrag eller annan sådan förmån, som icke förutsättes i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor socialministeriet föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera det i pensionsskyddscentralen, varefter beträffande detsamma stad-

Förslag

11 §

Anordnar arbetsgivare med anlitande av pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse pensionsskydd, som uppfyller i denna lag stadgade minimivillkor, för sådana arbetstagare, som till följd av arbetsförhållandets kortvarighet eller annars på grund av stadgandena i 1 § *inte är* underställda denna lag, eller eljest bättre pensionsskydd än vad ovan i 4—9 §§ är stadgat eller innefattar han i det pensionsskydd han anordnar erläggande av begravningsbidrag eller annan sådan förmån, som *inte förutsätts* i minimivillkoren, är han berättigad att på de villkor *social- och hälsovårdsministeriet* föreskriver underställa ett sådant pensionssystem stadgandena i denna lag genom att registrera det i pensionsskyddscentralen, varefter beträff-

Gällande lag

gandena i denna lag i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Förslag

fande detsamma stadgandena i denna lag skall iakttagas i tillämpliga delar. Om åt arbetstagare, som tillhör kretsen för i detta moment avsett, av arbetsgivaren anordnat pensionskydd, beviljas pension enligt lagen om förtidspension för frontveteraner (13/82), fogas den ökning av pensionens belopp eller annan förmån, som härrör från pensionsanordningen, till förtidspensionen i enlighet med villkoren.

Denna lag träder i kraft den 1982, likväl så, att den tillämpas från och med den 1 juli 1982.
